

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ВЕТЕРИНАРНОГО ПРЕПАРАТУ ВЕТАДЕКС У КОМПЛЕКСНІЙ ТЕРАПІЇ КОТІВ ЗА АТОПІЧНОГО ДЕРМАТИТУ

Маценко О.В., кандидат ветеринарних наук, Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0002-1782-4650>

Маслак Ю.В., кандидат ветеринарних наук, Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-4236-7236>

Щепетільников Ю.О., кандидат сільськогосподарських наук, Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

ORCID <https://orcid.org/0000-0001-7275-0079>

Атопічний дерматит – це захворювання шкіри з характерними клінічними ознаками, що проявляється сильним свербіжем, сухістю, утворенням еритем, ліхенізацією, гіперпігментацією, розташованих на різних ділянках тіла тварин (периорбітальна зона, навколо ротової порожнини), пах, зона навколо ануса, міжпальцевий простір, слуховий прохід) [2]. Основними причинами атопічного дерматиту є генетична схильність, різні алергени (кормові (протеїни), порушення метаболізму жирних кислот, рослинний пилок, пилові кімнатні кліщі), паразити (кліщі, блохи), грибкові та бактеріальні інфекції, що призводить до порушення бар'єрної функції шкіри, компонентних змін емульсійної субстанції, що проявляється зміною ліпідів і керамідної речовини та проявляється ураженням шкіри [5,7]. Характерний симптом атопічного дерматиту є сильний свербіж та сухість шкіри, що призводить до розвитку дерматитів [1].

В умовах ветеринарної клініки «Ветексперт» м. Охтирка Сумської області було підібрано котів з ураженнями шкіри (n=6), яких досліджували за загальними і спеціальними методами: збір анамнезу (порода, вік, стать, вага тварини, первинне захворювання/рецидив, характер годівлі), результати клінічного дослідження тварин та лабораторних досліджень, враховуючи, що даний вид тварин не має характерних клінічних проявів атопічного дерматиту, а первинним симптомом є свербіж, який може бути сезонним/несезонним, в залежності від алергенів, які є причиною захворювання.

Дослідження проводились з урахуванням вимог Регламенту Європейського Парламенту та Ради 2019/6/ЄС, GCP, Керівництва щодо проведення клінічних досліджень ветеринарних препаратів на цільових видах тварин, міжнародних етичних принципів досліджень щодо використання живих тварин.

Досліджувані тварини утримувались у кімнатних умовах та в умовах приватного сектору, отримували сухі/консервовані корми економ класу (66%), або натуральні (34%), що не гарантувало збалансованості раціону за основними та біологічно-активними речовинами.

Локалізацію свербіжу констатували в області голови, шиї і вух (66%), або відмічали в інших зонах (нижня частина живота 16%), хвостові частини стегон та бокові ділянки грудної клітини (16%). Самотравмування тварин призводило до появи алопеції, які були двобічно симетричними. Решта волосся було посіченим. За наявності алопеції шкіра виглядала нормальною, у 50 % тварин відмічали вторинні екскоріації (невротичні розчісування шкіри). За хронічного процесу у 2-х тварин (33%) відмічали розвиток вторинної піодермі (свербіж, еритема, папули, пустули, мультифокальна алопеція).

Спеціальними дослідженнями проводили диференційну діагностику від паразитарних, бактеріальних та грибкових інфекцій [3,8].

Клінічним дослідженням тварин встановлено збільшення частоти серцевих скорочень (148 - 170 уд/хв.). Кількість дихальних рухів за хвилину знаходилась у межах фізіологічних показників (22– 32 дих.рух/хв.).

У чотирьох тварин (66,6%) констатували хронічну форму atopічного дерматиту, так як крім уражень шкіри (висипів, свербіж, запалення шкіри), вони мали симптоми дисфункції шлунково-кишкового тракту (діарея), отит та міліарний дерматит.

Остаточний діагноз на atopічний дерматит ставили за результатами клініко - морфологічних і біохімічних досліджень крові хворих тварин. Гематологічними дослідженнями крові котів встановлено зменшення кількості еритроцитів, гемоглобіну, збільшення кількості лейкоцитів та ШОЕ, у порівнянні з фізіологічними показниками, що свідчило про розвиток запальної реакції. При дослідженні тварин за atopічного дерматиту найбільш чіткі зміни виявлені у лейкограмі, а саме підвищення кількості базофілів, що характерно за збільшення синтезу гістаміна, збільшення кількості палочкоядерних нейтрофілів та еозинофілів. Реєстрували виражену лімфоцитопенію то моноцитопенію, що свідчило про розвиток алергічного стану в організмі хворих тварин [4,6].

Біохімічними дослідженнями сироватки крові котів встановлено зменшення вмісту загального білка, підвищення рівню холестерину, активності АсАт та АлАт та загального білірубину, що свідчило про лізис клітин печінки внаслідок розвитку алергічного стану та інтоксикації організму [8].

За даними клінічних змін, показників клінічного та біохімічного дослідження крові та проведення диференційної діагностики, був підтверджений попередній діагноз – atopічний дерматит.

Після підтвердження попереднього діагнозу та проведення диференційної діагностики, хворим тваринам призначали комплексне лікування за наступною схемою: парентеральне введення антимікробного препарату «Азіцеф-макс» в дозі 0,5 мл на 10 кг маси тіла (2,5 мг цефтіюфуру гідрохлориду на 1 кг маси тіла) 1 раз на добу впродовж 3-5 днів, місцеве застосування протизапальної мазі «Протопик» 2 рази/добу до 3 тижнів, внутрішнє введення пробіотичного засобу «Лактобіфід» по 1 пігулці на 10 кг ваги тварини 2 рази на день впродовж 14 діб на тлі застосування, залежно від ваги, дієтичного корму «Royal Canin Skin& Coat, збалансовані інгредієнти якого посилювали захисні властивості шкіри, запобігали сухості та зменшували прояви шкіряних реакцій. До даного протоколу лікування тварин І (дослідної) групи додатково вводили досліджуваний препарат «ВЕТАДЕКС» (виробництво «Укрзооветпрмпостач», Україна), так як застосування антигістамінних препаратів за гострого перебігу atopічного дерматиту з метою зняття свербіж має ефективність лише у 20 %, тоді як глюкокортикостероїди більш ефективні за рахунок зменшення проникності кровоносних судин, пригнічення фагоцитозу і вивільнення хімічних посередників запалення. ІІ (контрольній) групі тварин препарат «ВЕТАДЕКС» не застосовували. Ефективність досліджуваного препарату визначали на підставі позитивної динаміки клінічних змін у тварин (термін припинення свербіж, еритеми, шкіряних висипів і часом виникнення рецидивів після закінчення лікування) та тенденції до нормалізації показників біологічних рідин (кров).

Встановлено, що досліджуваний препарат «ВЕТАДЕКС» мав протизапальну та знеболювальну дію, що підтверджено клінічними дослідженнями хворих тварин до лікування та після його проведення, покращенням лабораторних показників крові (нормалізація концентрації креатиніну, тенденція до зменшення кількості загального білірубину, холестеролу, амінотрансфераз), підвищенні показників загального білку та вірогідне зниження рівню амінотрансфераз, що свідчило про покращення функціонального стану печінки, відсутності дегідратації та інтоксикації організму.

Бібліографічний список:

1. Медведєв К.С. Болезни кожи собак и кошек / К.С. Медведєв. – К.: „ВИМА”, 1999. – 151с.
2. Мюлер Р.С. Собаки з папулами, пустулами та струпами / Р.С. Мюлер // Ветеринарна практика. – 2007. – №4. – С. 2-7. 10. Патерсон Сью. Кожные болезни собак / Сью Патерсон. – Москва : Аквариум, 2000. – 383 с.

3. Forsythe P. and Jackson H.A. (2020) New therapies for atopic dermatitis. In Practice 42, 82–90
4. Gedon NKY, Mueller RS. Atopic dermatitis in cats and dogs: a difficult disease for animals and owners. Clin Transl Allergy. 2018 Oct 5;8:41. doi: 10.1186/s13601-018-0228-5. PMID: 30323921; PMCID: PMC6172809.
5. Ravens PA, Xu BJ, Vogelnest LJ. Feline atopic dermatitis: a retrospective study of 45 cases (2001-2012). Vet Dermatol. 2014 Apr;25(2):95-102, e27-8. doi: 10.1111/vde.12109. Epub 2014 Mar 5. PMID: 24597491.
6. Favrot C, Rostaher A, Fischer N. Klinische Merkmale, Diagnose und Therapie des felinen Atopie Syndroms [Clinical symptoms, diagnosis and therapy of feline allergic dermatitis]. Schweiz Arch Tierheilkd. 2014 Jul;156(7):327-35. German. doi: 10.1024/0036-7281/a000602. PMID: 24973320.
7. Halliwell R, Pucheu-Haston CM, Olivry T, Prost C, Jackson H, Banovic F, Nuttall T, Santoro D, Bizikova P, Mueller RS. Feline allergic diseases: introduction and proposed nomenclature. Vet Dermatol. 2021 Feb;32(1):8-e2. doi: 10.1111/vde.12899. PMID: 33470016.
8. Santoro D, Pucheu-Haston CM, Prost C, Mueller RS, Jackson H. Клінічні ознаки та діагностика котячого atopічного синдрому: детальні вказівки для правильної діагностики. Ветеринар Дерматол. Лютий 2021;32(1):26-e6. doi: 10.1111/vde.12935. PMID: 33470017.

УДК 636.7:612.017:57.087 – 047.42

ВИКОРИСТАННЯ БІОРЕЗОНАНСНОГО МЕТОДУ ОЦІНКИ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ АНТИОКСИДАНТНОЇ СИСТЕМИ У СОБАК

Бобрицька О.М., доктор ветеринарних наук, професор, Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5368-8094>

Югай К.Д., кандидат біологічних наук., доцент, Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2326-1716>

Водоп'янова Л.А., кандидат біологічних, доцент, Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9331-1689>

Жукова І.О., доктор ветеринарних наук, професор, Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4488-3899>

Денисова О.М., кандидат біологічних наук, доцент, Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9710-5524>

Регульовані вільнорадикальні реакції в організмі тварин необхідні для забезпечення різних фізіологічних функцій (оксигенація, фагоцитоз, знешкодження токсинів, руйнування пухлинних клітин, регенерація і т.д.). Вільні радикали приймають участь у синтезі простагландинів, прогестерону, сприяють гідроокисленню стирольного кільця холестеролу, приймають участь у процесах запалення. Окремі продукти пероксидного окиснення ліпідів, у стаціонарних концентраціях, є нормальними метаболітами обміну речовин і необхідні для ряду фізіологічних механізмів гомеостазу, однак за накопичення їх у організмі вони проявляють свою токсичну дію [3].